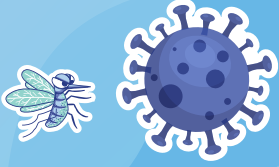

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

SEA OHUN
Southeast Asia One Health
University Network

TH OHUN
Thailand One Health
University Network

+

+

**STAY
SAFE!**

**คู่มือประชาชน
รับมือ
โรคโควิด-19
และภัยจาก
กูดูฝน**

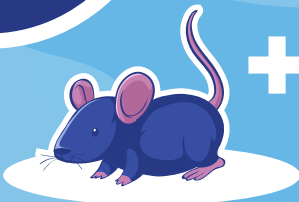
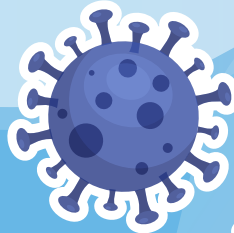
+

จดหมายข่าว
เครือข่ายมหาวิทยาลัย
สุขภาพหนึ่งเดียว
ฉบับที่ 2 ประจำปี 2564

+

CONTACT

บรรณาธิการ

พศ. ดร. แสงเดือน มุลสม
นาย ปรัชญา มินสาคร

จัดทำโดย

ศูนย์ประสานงานเครือข่ายมหาวิทยาลัยสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งประเทศไทย
ชั้น 9 อาคารตระหนักจิต หะริณสุต 420/6 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท
เขต ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทร 02 354 4189

ช่องทางการติดต่อ

contact.thohun@gmail.com
www.facebook.com/ncothohun
<https://thohun.org>

โรคโควิด-19

โรคโควิด-19 เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนา (SARS-COV-2) สามารถติดต่อจากคนสู่คน ผู้ที่ติดเชื้อมีทั้งไม่แสดงอาการใด ๆ หรือแสดงอาการเล็กน้อย เช่น ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ รู้สึกเหมือนมีไข้ เจ็บคอ และบางรายอาจมีอาการรุนแรง เช่น ติดเชื้อ รุนแรงในปอด หรือ มีอาการแทรกซ้อนรุนแรงจนนำไปสู่การเสียชีวิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุหรือมีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ จะมีอัตราการเกิดอาการรุนแรงสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อยและผู้มีสุขภาพแข็งแรง **เมื่อเชื้อเข้าสู่ร่างกายจะใช้เวลาประมาณ 2-14 วัน ผู้ป่วยถึงจะแสดงอาการ** ดังนั้นการกักตัวผู้สัมผัสเชื้อที่มีความเสี่ยงสูง จะช่วยป้องกันและลดการแพร่กระจายของโรคได้

เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย
ใช้เวลาประมาณ 2-14 วัน

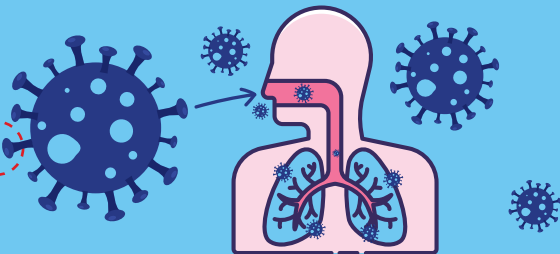

ควรงักตัว 14 วัน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค

ทำไม ? ไวรัสทำให้ติดเชือรุนแรงในปอด

เชื้อไวรัส จะมีส่วนยื่นออกจากผนังเซลล์เรียกว่า สไปโคโปรตีน ที่สามารถเลือกจับกับตัวจับจำเพาะที่อยู่บนผิวเซลล์ในร่างกาย โดยเฉพาะเซลล์ในทางเดินหายใจ (ปอด) หรือลำไส้

สไปโคโปรตีน

ไม่ติดเชื่อ ไม่ป่วย ไม่หนัก

เว้นระยะห่าง

หลีกเลี่ยงพื้นที่แออัด

ตรวจวัดอุณหภูมิ

ตรวจเร็ว รักษาเร็ว ควบคุมโรคได้เร็ว

ล้างมือบ่อย ๆ

ด้วยสบู่ หรือ เจลล้างมือ

สวมหน้ากากอนามัย

และ อย่าสัมผัส หน้ากาก
ใบหน้า ตา จมูก และ ปาก

ฉีดวัคซีน

ป้องกันโควิด-19

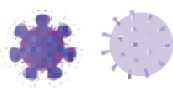
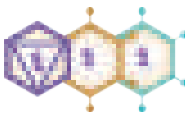
การป้องกันตนเอง
จากโรคโควิด-19
ง่าย ๆ ด้วยตนเอง

วัคซีนโควิด-19

จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลกและผลงานวิจัยวัคซีนโควิด-19 สามารถป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา ไม่ให้เข้าสู่ร่างกาย และต้านเชื้อไวรัสโคโรนาไม่ให้ก่อโรค หรือไม่มีอาการรุนแรงเมื่อติดเชื้อ

ชนิดของวัคซีนโควิด-19

ชนิด	สร้างจาก	ประโยชน์	ข้อด้อย
วัคซีนเชื้อตาย <ul style="list-style-type: none"> ซิโนแวค (<i>Sinovac</i>) ซิโนฟาร์ม (<i>Sinopharm</i>)	เชื้อไวรัสที่ตายแล้ว เมื่อฉีดเข้าในร่างกาย จะทำให้เกิดภูมิคุ้มกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ความปลอดภัยสูง ใช้ได้กับผู้ที่มิโรคประจำตัว	<ul style="list-style-type: none"> กระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายได้ในระดับต่ำ ต้องฉีดวัคซีนกระตุ้นเพิ่ม
วัคซีนชนิด mRNA <ul style="list-style-type: none"> ไฟเซอร์ (<i>Pfizer</i>) โมเดอร์นา (<i>Moderna</i>)	พันธุกรรมชนิดเอ็มอาร์เอ็นเอของเชื้อไวรัส 	<ul style="list-style-type: none"> กระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายได้ในระดับสูง	<ul style="list-style-type: none"> อาจทำให้เกิดผลไม่พึงประสงค์รุนแรง เช่น กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ
วัคซีนชนิดโปรตีนสังเคราะห์ <ul style="list-style-type: none"> โนวาแวก (<i>Novavax</i>)	โปรตีนของเชื้อไวรัสนำมาสังเคราะห์ 	<ul style="list-style-type: none"> ความปลอดภัยสูง ใช้กับผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องได้	<ul style="list-style-type: none"> วัคซีนผลิตออกมาได้ช้า
วัคซีนประเภทไวรัสเวกเตอร์ <ul style="list-style-type: none"> แอสตราเซนเนกา (<i>AstraZeneca</i>) จอห์นสันแอนด์จอห์นสัน (<i>Johnson & Johnson</i>) สปุตนิค วี (<i>Sputnik-V</i>)	เชื้อไวรัสอื่น ๆ เช่น ไวรัสเชื้อหวัด มาใส่สารพันธุกรรมไวรัสโควิด-19 	<ul style="list-style-type: none"> ช่วยกระตุ้นภูมิคุ้มกันต่อเชื้อได้มาก และอยู่ได้นาน	<ul style="list-style-type: none"> ผลิตจากเทคโนโลยีใหม่ จึงมีโอกาสเกิดผลข้างเคียงมากกว่าวัคซีนที่ผลิตด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม

ทำไม ? ต้องฉีดวัคซีน

สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ถือเป็นภาวะฉุกเฉินของโลก

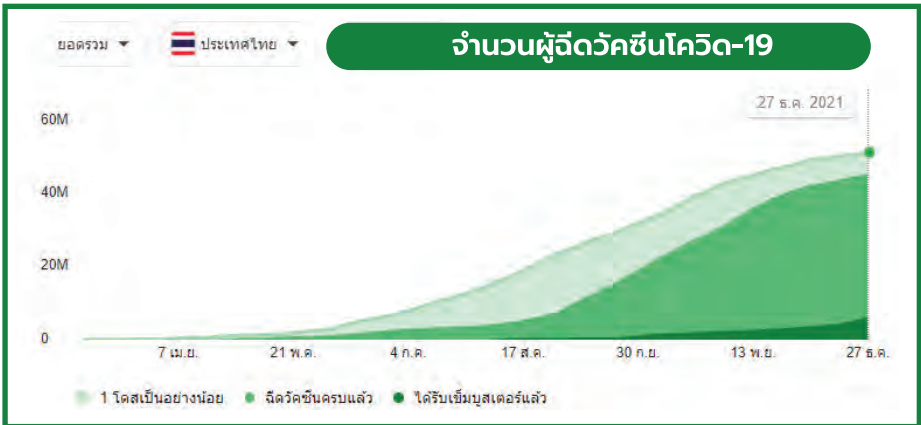
 ผู้ติดเชื้อทั่วโลก **2 7 3, 2 6 3, 4 9 2**

 ผู้ติดเชื้อในประเทศไทย **2, 1 8 5, 4 9 7**

 ผู้เสียชีวิตทั่วโลก **5, 3 5 3, 6 6 4**

 ผู้เสียชีวิตในประเทศไทย **2 1, 3 2 5**

การฉีดวัคซีนจะช่วยลดจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 และการแพร่ของเชื้อโรค

ข้อมูลจาก : Our World in Data · 27/12/64

ข้อมูลจาก : JHU CSSE COVID-19 Data · 27/12/64

ประสิทธิภาพของวัคซีน วัตจากอะไร ?

รศ. ดร. ประตป สิงหวิวานนท์ นักระบาดวิทยา และ ผู้ประสานงานของ SEAMEO TROPMED Network ได้กล่าวว่า

“ ประสิทธิภาพของวัคซีนต้องวัดจากการที่เมื่อติดเชื้อแล้ว วัคซีนสามารถป้องกันอาการของโรคได้มาน้อยเท่าไร ”

วัคซีนแบบไหน ? ปลอดภัยกับเด็ก

ศ. นพ. อนุชา อภิสารณรักษ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านโรคติดเชื้อ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวว่า

“ วัคซีนที่เหมาะสมกับเด็ก (อายุ 12-17 ปี) และได้ผลลัพธ์ที่ดีมากคือ วัคซีน mRNA ”

วัคซีนไฟเซอร์

ได้รับการอนุมัติจาก EU ให้ใช้กับเด็กอายุ 5-11 ปี

วัคซีนแอสตราเซนเนกา

ถูกระงับการทดลองในเด็กเนื่องจากมีอุบัติการณ์การเกิดก้อนเลือดแข็งตัวในคนไข้ 30 คน มีผู้ป่วยเสียชีวิต 7 คน จากการฉีดวัคซีน 18 ล้านเข็ม(การศึกษาระยะที่ 3 ในประเทศอังกฤษ)

วัคซีนซิโนแวค

จากการศึกษาวิจัยสามารถใช้ในเด็กได้

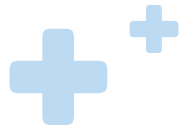
วัคซีนจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน

กำลังทำการศึกษานในประชากรเด็ก

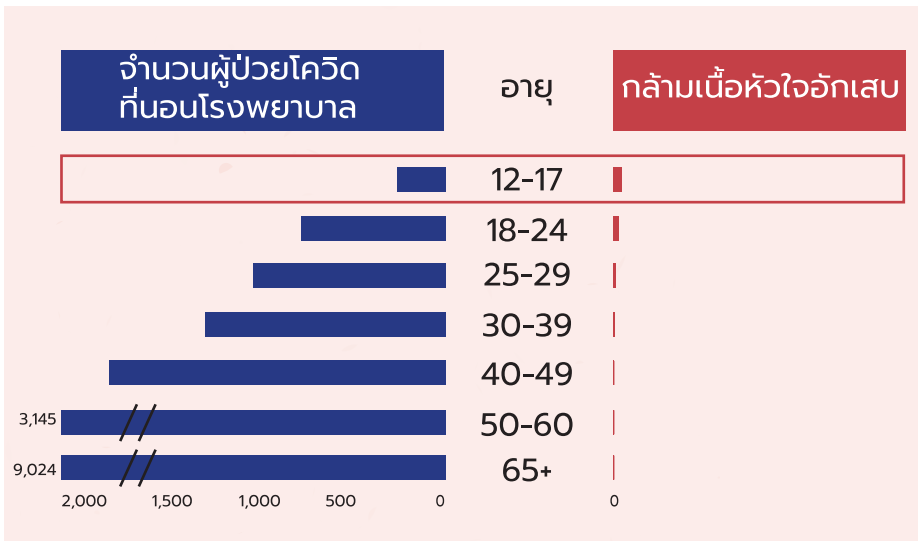
วัคซีนโมเดอร์นา

กำลังทำการศึกษานในประชากรเด็ก

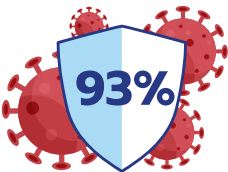

เด็กควรฉีดวัคซีน mRNA ไหม ?

สำหรับวัคซีน mRNA มีการฉีดให้กลุ่มเด็กวัยรุ่นในทุกทวีปทั่วโลก ดังนั้นจึงมีผลวิจัยและข้อมูลที่ชัดเจนมารองรับ นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยในกลุ่มเด็กวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา พบว่าเด็กที่ต้องเข้าโรงพยาบาลด้วยอาการของโรคโควิด-19 รุนแรง ล้วนเป็นเด็กที่ไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าการรับวัคซีน mRNA ช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโควิด-19 แล้วเกิดอาการรุนแรงจนต้องเข้าโรงพยาบาลอีกด้วย

ข้อดีของการฉีดวัคซีน mRNA

มีประสิทธิภาพ ป้องกันการป่วยโรคโควิด-19 สูงถึง 93%

เด็กที่เคยได้รับวัคซีน mRNA หากป่วยโรคโควิด-19 จะมีอาการไม่รุนแรง

การเกิดกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบในเด็ก ที่ฉีดวัคซีน mRNA รุนแรง หรือทำให้เสียชีวิตหรือไม่ ?

ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุซึ่งการติดเชื้อโควิด-19 ก็เป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบได้ โดยมีอัตราการเกิดอยู่ที่ 450 ใน 1,000,000 ราย ซึ่งนับเป็นอัตราที่มากกว่าการเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบที่เกิดจากการฉีดวัคซีน mRNA ถึง 6 เท่า ซึ่งภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบที่เกิดจาก วัคซีน mRNA มักจะเกิดหลังจากที่รับวัคซีนโดสที่สองไปแล้ว 3-7 วัน มักมีอาการในเพศชายมากกว่าเพศหญิง และ 95 % ของผู้ป่วยจะเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำมีอาการแล้วไม่ต้องนอนโรงพยาบาล เนื่องจากสามารถหายได้เอง

หากเทียบกันแล้ว ประโยชน์ของการรับวัคซีน mRNA ในกลุ่มเด็กอายุ 12-18 ปี ในเชิงการป้องกันการติดเชื้อ ลดอาการรุนแรงหากติดเชื้อ และลดอัตราการเสียชีวิตจากโรคโควิด-19 นั้นมีมากกว่าอัตราการเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ

ก่อนฉีดวัคซีนโควิด-19 ควรเตรียมตัวอย่างไร ?

ตรวจสอบร่างกายว่ามีความพร้อม
รับการฉีดวัคซีนหรือไม่
เช่น ไม่มีไข้สูง ไม่มีอาการเจ็บป่วย

ควรหลับพักผ่อน
ให้เพียงพอ

ดื่มน้ำ
ให้เพียงพอ

หลีกเลี่ยงการดื่ม
ชา กาแฟ
ก่อนวันที่มารับวัคซีน

ข้อควรปฏิบัติหลังรับ การฉีดวัคซีนโควิด-19

ผลข้างเคียงที่พบบ่อยและไม่รุนแรง

- พักดูอาการที่จุดรับวัคซีน 30 นาที
หากมีอาการปวดบวม คัน แดง บริเวณที่ฉีด อ่อนเพลีย คลื่นไส้
อาเจียน ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดหัว มีไข้
- หากมีไข้ หรือปวดเมื่อยมาก ให้รับประทานยาพาราเซตามอล
(***ห้ามรับประทานยาจำพวก Brufen, Arcoxia, Celebrex เด็ดขาด)
- หลีกเลี่ยงใช้แขนข้างที่ฉีดยกของหนัก อย่างน้อย 4 ชั่วโมง

อาการไม่พึงประสงค์รุนแรง

หลังรับการฉีดวัคซีนเกิดหลังฉีดวัคซีน 2-3 วัน

- หากมีอาการหายใจลำบาก ใจสั่น หรืออ่อนแรง
- **ควรรีบมาโรงพยาบาล หรือโทร 1669
เพื่อรับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน**

อาการที่เกิดหลังฉีดวัคซีน ผลข้างเคียง vs อาการแพ้วัคซีน

ผลข้างเคียง

เป็นอาการที่พบได้บ่อย และเกิดได้ปกติในชีวิตประจำวันเมื่อป่วยไข้ เช่น อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดหัว เป็นไข้

อ่อนเพลีย

เป็นไข้

ปวดหัว

ปวดกล้ามเนื้อ

อาการแพ้วัคซีน

อาการเหมือนการแพ้ยาขั้นรุนแรง คือ มีผื่นขึ้น หน้าบวม ตาแดง หายใจไม่ออก บางรายอาจถึงขั้นช็อก มักแสดงอาการภายใน 30 นาที หลังฉีดวัคซีน

มีผื่นขึ้น ตาแดง
หน้าบวม

หายใจไม่ออก

ในบางราย
อาจมีอาการช็อก

ฟ้าทะลายโจรช่วยรักษาโควิด-19

เชื้อไวรัสโคโรนา นี้จะทำให้เกิดอาการอักเสบรุนแรงต่อร่างกาย **ฟ้าทะลายโจร** มีสารธรรมชาติที่มีฤทธิ์ทางยาชื่อว่า **แอนโดรกราโฟไลด์ (Andrographolide)** ซึ่งสารนี้จะช่วยยับยั้งการกระจายตัวของเซลล์ที่ติดเชื้อ ลดการอักเสบจากการตอบสนองต่อเชื้ออย่างรุนแรงได้

กิน "ฟ้าทะลายโจร"อย่างไร ? ให้ปลอดภัยและดีต่อร่างกาย

- **นำใบฟ้าทะลายโจรไม่เกิน 20 ใบ มาต้ม และดื่มในขณะที่ยังร้อนอยู่** เพื่อแก้อาการร้อนใน หรือเจ็บคอ
- **ไม่ควรดื่มต่อเนื่องกันเกิน 7 วัน** หรือ ควรดื่มทุก ๆ 2 วัน จนกว่าอาการจะหายไปก็ได้
- **การทานฟ้าทะลายโจรแบบแคปซูล ให้คำนวณปริมาณที่ใช้เทียบกับน้ำหนักตัว**
- **ทานหลังอาหาร 15 นาที**
- **การทานฟ้าทะลายโจรควบคู่กับยาแผนปัจจุบัน และผู้ที่มีโรคประจำตัว** เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง หรือ โรคไต **ทำได้แต่ควรอยู่ในดุลยพินิจของแพทย์อย่างใกล้ชิด**
- **ห้ามสตรีมีครรภ์หรือผู้ที่มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน และผู้ที่กินยาบางประเภท** เช่น ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด ยาลดความดันเลือด ทานยาฟ้าทะลายโจรเนื่องจากมีฤทธิ์ต่อต้านกัน **ควรปรึกษาแพทย์ หรือเภสัชกรผู้เชี่ยวชาญ ก่อนทาน**

นอกจากนี้ยังไม่มีผลการวิจัยยืนยันได้ว่าฟ้าทะลายโจร หรือสมุนไพรอื่น ๆ มีสรรพคุณในการป้องกันการติดโควิด-19 วิธีการป้องกันที่ดีที่สุดยังคงเป็นการสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ เว้นระยะห่างทางสังคม และฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

ภัยจากฤดูฝน

โรคภัยไข้เจ็บในปัจจุบันไม่ได้มีแค่โรคโควิด-19 แต่ยังมีโรคประจำฤดูกาลในช่วงฤดูฝนที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งบางโรคหากเป็นขึ้นมาและไม่ได้รับการรักษาย่างทันที่ว่งก็ ก็อาจเป็นอันตรายร้ายแรงได้เช่นกัน

เตรียมรับมือโรค จากฤดูฝน

โรคไข้เลือดออก

โรคไข้ฉี่หนู

โรคไข้ดิน

ไข้เลือดออก โรคในฤดูฝน ที่มาพร้อมกับยุงลาย

โรคไข้เลือดออก เกิดจากเชื้อไวรัสเด็งกี ที่มีพาหะคือ ยุงลาย ผู้ที่
เคยป่วยแล้วสามารถเป็นซ้ำได้หากได้รับเชื้อต่างชนิดกัน

พื้นเพของยุงลาย

วางไข่ในภาชนะที่มีน้ำท่วมขัง
ฟักตัวเป็นลูกน้ำ 1-2 วัน
อาศัยในน้ำ 6-8 วัน เป็นตัวไม่
ง 1-2 วัน และออกคราบเป็นยุงลาย

ด้านบนส่วนนอก
ของยุงลาย มีแถบสีขา
วรูปเคียว 1 คู่พาดอยู่

มีลำตัวและขาเป็นปล้อง
สีขาว ดำ สลับกัน

อาการของโรค

ไข้สูงเฉียบพลัน ปวดศีรษะ
คลื่นไส้อาเจียน อ่อนเพลีย
ท้องเสีย หน้าแดง เมื่ออาหาร

มีผื่นขึ้นเป็นจุดสีแดง
พบบ่อยบริเวณผิวหนัง
ลักษณะเป็นจุดเล็ก ๆ
ตามแขนขา และ ลำตัว

ในผู้ป่วยรุนแรง
อาจมีอาการช็อค

จุดแน่นท้อง
(กดเจ็บบริเวณ
ชายโครงขวา)

วิธีป้องกัน

ป้องกันไม่ให้ถูกยุงกัด

แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
เพื่อทำการฉีดยากำจัด
และใส่ทรายอะเบท
ในแหล่งน้ำ

ทำร่างกายให้แข็งแรง
และ พักผ่อนให้เพียงพอ

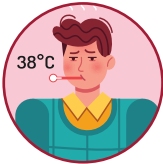
กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์
ยุงลาย ในบริเวณ
ที่พักอาศัย

ไข้หนู โรคร้ายที่เกิดขึ้นได้ ทั้งในเมืองใหญ่และท้องทุ่ง

โรคไข้หนู เกิดจากเชื้อแบคทีเรียเลปโตสไปร่า ในประเทศไทยพบผู้ป่วยเป็นโรคนี้มากถึง 2,000-2,500 รายทั่วประเทศ แม้โรคนี้จะชื่อว่าไข้หนู แต่ไม่ได้หมายความว่า จะมีแค่ "หนู" เท่านั้นที่จะเป็นพาหะนำโรค เพราะมีการทำปศุสัตว์หากใช้แหล่งน้ำที่มีเชื้อแบคทีเรียเลปโตสไปร่า สัตว์เหล่านั้นก็สามารถเป็นพาหะโรคไข้หนูมาสู่คนได้เช่นกัน

อาการของโรค

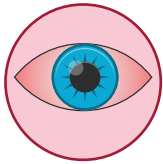
มีไข้ ปวดศีรษะ หลังลุ่ม
หรือแช่น้ำ 1-2 สัปดาห์

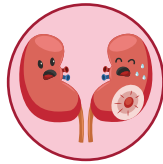
ปวดกล้ามเนื้อ
โดยเฉพาะที่น่องหรือโคนขา

คลื่นไส้ อาเจียน
ท้องเสีย

ตาแดง ตัวเหลือง
ตาเหลือง

ปัสสาวะออกน้อย
จากภาวะไตวาย

หายใจลำบาก
และเสียชีวิตในที่สุด

วิธีป้องกัน

1. หมั่นกำจัดหนู รักษาความสะอาดบ้านเรือน
  2. ใส่รองเท้าบูทเมื่อจำเป็นต้องลุยน้ำย่ำโคลนเป็นเวลานาน
  3. ทำความสะอาดร่างกายด้วยสบู่และน้ำสะอาด
  4. หลีกเลี่ยงการใช้แหล่งน้ำร่วมกับสัตว์
  5. กินอาหารปรุงสุกใหม่ เก็บอาหารที่เหลือใส่ภาชนะให้มิดชิด
  6. หลังลุยน้ำย่ำโคลน 1-2 สัปดาห์ มีไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อโดยเฉพาะที่น่องหรือโคนขา
- อย่าชะล่ามมารับประทานเอง ให้รีบไปพบแพทย์ทันที**

โรคไข้ดิน อันตรายในหน้าฝน ที่หลายคนอาจไม่คุ้นเคย

โรคไข้ดิน หรือ โรคเมลิโออยด์ ผู้ที่เป็นโรคนี้อัตราการเสียชีวิตมากถึง 40% **โรคนี้เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ที่พบได้ในดินและน้ำตามนาข้าว หรือบึงบ่อน้ำที่เป็นดินโคลน** จึงทำให้ผู้ที่เป็นเกษตรกรมีความเสี่ยงสูงที่จะติดโรคไข้ดิน แม้ว่าโรคนี้อาจดูห่างไกลชีวิตคนเมือง แต่เชื้อที่ทำให้เกิดโรคไข้ดินก็สามารถเข้ามาสู่คนเมืองได้ เช่น ผ่านทางดินที่นำมาใช้ถมที่เพื่อสร้างบ้าน แม้เราอาจจะไม่ได้สัมผัสดินนั้นโดยตรง แต่เราอาจหายใจเอาละอองเชื้อที่อยู่ในฝุ่นดินเข้าปอดได้โดยไม่รู้ตัว

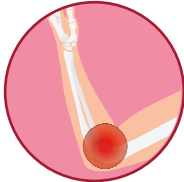
อาการของโรค

มีไข้สูง
ตลอดเวลา

มีอาการไอและเจ็บปวด
บริเวณหน้าอก ซึ่งบ่งชี้
ถึงอาการ ปอดอักเสบ

ปวดข้อ
ปวดกระดูก

หากติดเชื้อที่ผิวหนัง
จะมีอาการเจ็บบวม
แผลเปื่อย เป็นสีขาว
ออกเทา

วิธีป้องกัน

ใส่รองเท้าบูทเมื่อจำเป็น
ต้องลุยหรือย่ำน้ำ
เป็นเวลานาน

ทำความสะอาดร่างกาย
ด้วยสบู่และน้ำสะอาดทันที
ภายหลังสัมผัสดินหรือน้ำ

ดื่มน้ำต้มสุกทุกครั้ง
หลีกเลี่ยงการรับประทาน
อาหารสุก ๆ ดิบ ๆ

นอกจากโรคภัยในฤดูฝนแล้ว
ยังมีภัยจากสัตว์ป่า
และ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
ที่ต้องเฝ้าระวังเพิ่มเติม

เชื้อโรคมจากสัตว์ป่า หรือเราเป็นฝ่ายเข้าหาเชื้อโรค

เป็นความจริงว่า ภายในร่างกายของสัตว์ที่อาศัยอยู่ในพื้นป่า ไม่ใช่เฉพาะค้างคาวเท่านั้น มีเชื้อโรคอันตรายที่เราอาจไม่รู้จกอยู่มากมาย จนได้ชื่อว่าเป็น **“แหล่งรังโรค”** แต่สาเหตุที่เชื้อโรคต่าง ๆ ได้แพร่ระบาดมาสู่มนุษย์ ก็มาจากการที่มนุษย์เข้าไปรุกรานพื้นที่ป่า เพื่อล่าและค้าสัตว์ป่า ทำให้เชื้อโรคที่ไม่แสดงอาการในหมู่สัตว์ป่าแพร่มายังปศุสัตว์ และมีโอกาสระบาดมาสู่มนุษย์

วิธีการปฏิบัติตัวเพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อโรคมจากสัตว์ป่า

อย่าสัมผัสสัตว์ป่า

รวมไปถึงซากน้ำลาย เลือด และของเสี้ยวของสัตว์ป่าโดยตรงด้วยมือเปล่า

อย่าบริโภคอาหารบริเวณแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

เช่น ภายในถ้ำค้างคาว หรือใต้ต้นไม้ ที่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า เนื่องจากเชื้อโรคมอาจลอยอยู่ในอากาศมาสู่อาหารทำให้ได้รับเชื้อโรคม

อย่ารับประทานผลไม้ หรืออาหารที่มีร่องรอยการกินของสัตว์ป่า

หรือน้ำที่ปนเปื้อนมูลหรือน้ำลายสัตว์ป่า เนื่องจากอาจมีเชื้อโรคมปนเปื้อนอยู่

อย่าคิดจะลองรับประทานสัตว์ป่า

ไม่ว่าจะนำมาปรุงสุกแล้วหรือไม่ก็ตาม เพราะเราไม่สามารถทราบได้เลยว่า ในร่างกายของสัตว์ชนิดนั้นมีเชื้อโรคมอะไรอยู่บ้าง

ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ต้องเฝ้าระวัง

แม้ปัจจุบันเราจะเฝ้าระวังและป้องกันเป็นพิเศษกับโรคโควิด-19 รวมถึงโรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู แลโรคไข้ดิน รวมถึงโรคภัยอื่น ๆ ที่มากับฤดูฝนก็เป็นโรคที่ต้องคอยระวังป้องกันตัวเองและคนรอบข้างด้วย นอกจากนี้โรคภัยไข้เจ็บที่มากับฤดูฝนแล้ว ก็ยังมีภัยอื่น ๆ ที่ต้องเฝ้าระวัง ทั้งอุทกภัย วาตภัย ตลอดจนภัยธรรมชาติที่อาจสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้

พายุ

ดินถล่ม

คลื่นซัดฝั่ง

น้ำท่วม

วิธีการเตรียมตัวรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ติดตามข่าวสาร อย่างมีวิจารณญาณ และหมั่นหาความรู้จากแหล่งที่เชื่อถือได้

วางแผนรับมือ และกบทวนแผน อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะภัยที่อยู่ใกล้ตัว กำหนดเส้นทางจุดนัดพบ/หลบภัย

กรณีต้องอพยพเตรียมเสบียง ตามความจำเป็น (3-5 วัน) อาหาร, น้ำดื่ม, ยารักษาโรค, วิทยุแบตเตอรี่, ไฟฉาย, เสื้อผ้า

ONE HEALTH
IN THE VIRTUAL PARK

ทั้งหมดนี้คือประเด็นที่น่าสนใจ จากการเสวนา
“One Health in the Virtual Park”
เพื่อสร้างความรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเด็น
ทางด้านสุขภาพคน สุขภาพสัตว์ และสิ่งแวดล้อม
ด้วยความเชื่อมั่นว่า ความรู้ที่ถูกต้องและมีหลักฐาน
อ้างอิงเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยรับมือกับปัญหา
และฝ่าวิกฤติต่าง ๆ ไปได้ และยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับ
สุขภาพและแวดวงสาธารณสุขอื่น ๆ อีกมาก
สามารถติดตาม รายละเอียดเพื่อไม่ให้พลาดสาระ
ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่เป็นประโยชน์ได้ที่
เว็บไซต์และเฟสบุ๊คแฟนเพจ

 www.thohun.org

 Thailand One Health University Network